

elevorganisasjonen

i oslo

Til: Utdanningsetaten

Kopi til: Elev- og lærlingombudet, Mobbeombudet, Byrådsavdelingen for oppvekst og kunnskap, Ivar Johansen

Fra: Edvard Botterli Udnæs, leder av Elevorganisasjonen i Oslo

Høringssvar til forslag til reglement for videoovervåkning

Elevorganisasjonen i Oslo ønsker å takke for muligheten til å kunne svare på denne høringen.

Elevorganisasjonen har både lokale og nasjonale vedtak som tydelig sier at hverken Oslos eller Norges elever ønsker å bli overvåket i skoletiden, uansett grunn. Bystyrevedtaket forslaget til reglementet er basert på er ingenting Utdanningsetaten kan gjøre noe med, men vi vil gjerne la det være sagt at vi ikke aksepterer at elever skal bli overvåket i skoletiden, og vi mener at det aldri finnes en god nok grunn til å innskrenke elevenes personvern når de er nødt til å være på skolen. Og ingen skal måtte velge mellom å fullføre videregående opplæring, eller bli overvåket i skolehverdagen sin.

Når det er sagt, er vi opptatte av gode regler uansett bystyrevedtak. Det er i alles interesse at reglementet er strengt og samtidig lett å forstå.

Dette er det vi har å kommentere til Utdanningsetaten sitt forslag:

Direktørens rett til endelig beslutning

Elevorganisasjonen i Oslo er skeptiske til at Utdanningsdirektøren ene og alene kan avgjøre hvilke skoler som får sette opp overvåkningskameraer. Dette er en såpass omfattende og betent sak, som burde avgjøres av mer enn en person.

Informasjonsflyt

Punkt ni i kapittel syv lyder slik: *"Elever og foresatte skal være godt informert om hvor og når overvåkingen skjer. Info kan gis i*

elevorganisasjonen

i oslo

foreldremøter, elevrådsmøter eller via nettbaser kommunikasjon med elever/foresatte.”.

Elevorganisasjonen i Oslo ser et par utfordringer ved dette punktet. Portalen på skolens nettsider og meldinger på itslearning sjekkes lite og er vanskelig å navigere seg fram til. Vi ser det som hensiktsmessig at informasjonen kommer fra tydeligere kanaler. Med det mener vi kommunikasjonsveier der informasjonen når alle elever på skolen som for eksempel allmøter, elevrådsmøter og klassens time. Retningslinjene åpner opp for at viktig informasjon kan komme gjennom kanaler som ikke brukes aktivt av verken elever eller foresatte. Et mindretall av elever leser mail og det er knapt med aktive foresatte på skolens nettsted eller medium som itslearning. Elevorganisasjonen i Oslo mener at det skal forsikres om at informasjonen når alle hjem på en god og forståelig måte. en naturlig del av etableringsprosessen.

Tilgang for vaktelskaper

I forslaget til retningslinjene slik det står i dag er det mulig for vaktelskapene skolene eventuelt har leid inn å se på elevene i samtid på skoler hvor kameraene er knyttet opp mot et vaktelskap. Vi ser på det som kritikkverdig at disse retningslinjene åpner opp for at opptakene kan sees på av selskapene på en så enkel måte. Vaktelskapene bør ha like strenge regler for innsyn som undervisningsbygg. Å se på opptak i samtid bør ikke skje under noen omstendigheter, for sikre å at uønskede situasjoner ikke skal forekomme, som at sensitiv informasjon om elever kommer på avveie.

Utlevering utenfor formålet

De foreslåtte retningslinjene åpner opp for at materialet som blir tatt opp av kameraene kan bli brukt til annet enn det som var det opprinnelige formålet. For å forhindre at dette skjer er det viktig at det står spesifisert i retningslinjene. Overvåking utenfor formålet er et større inngrep i elevers liv enn hva skolene opprinnelig hadde søkt om tillatelse for.

elevorganisasjonen

i oslo

Sladding

Under kapittel 8 blir det beskrevet at personer har rett til innsyn i opplysninger som er lagret om dem. Elevorganisasjonen stiller spørsmål ved hvordan dette kommer til å gjøres med opptakene da flere kan befinne seg på samme opptak samtidig. Vi ber derfor om at hvis dette er tilfelle skal de andre som befinner seg i opptaket sladdes til den grad at det er anonymiserende. Hendelser hvor en elev ser gjennom opplysninger som omhandler seg selv, men oppdager opplysninger om andre medelever som kan være svært private er veldig lite ønskelig.

Sladding er derfor et virkemiddel som respekterer retten til innsyn i opplysninger lagret om en selv samtidig som man tar hensyn til personvernet til de respektive personene som er med på opptaket.

Lydopptak

I retningslinjene står det ingenting om bruk av lydopptak sammen med filming annet enn at overvåking også kan bety lydopptak. Dette legger opp til unødvendig kontroll i hverdagen til elever da det ikke finnes gode nok grunner til å høre på hva elevene prater om, da det er hendelser og ikke språk som gir rett til å se opptakene i ettertid. Mangel på retningslinjer angående lydopptak i forslaget gir rom for egen tolkning og åpner opp for at skoler kan bestemme og benytte seg av lydopptak i tillegg til kamera uten noen særlig grunn.

Overvåkning av elevenes samtaler er uheldig hovedsakelig på grunn av at muligheten for å fange opp sensitiv informasjon er meget høy. Elevenes rett til et sterkt personvern veier tyngre enn skolers rett til å ta opp på hva elevene sier i friminuttet

Elevrådets uttalelser

Dessverre er det slik på mange skoler at skolens ledelse ikke lar elevrådet styres av elevene. Derfor er det viktig at Utdanningsetaten mottar referat fra elevrådsmøtet som vedtar uttalelsen til elevrådet. Referatet må følge referatmalen til Elevorganisasjonen (vedlagt). Det burde ikke være representanter fra skolens ledelse til stede.

elevorganisasjonen
i oslo

Videre prosess

Det er både viktig og riktig at Utdanningsetaten har flere innspillsrunder til disse retningslinjene. Derfor ser vi frem til et fortsatt godt samarbeid.

Med vennlig hilsen

Edvard Botterli Udnæs, leder av Elevorganisasjonen i Oslo
95554181 | edvard.udnes@elev.no

Ayoub Bouzakraft, politisk nestleder i Elevorganisasjonen i Oslo
ayoub.bouzakraft@elev.no